GODZIENNA

Ner 247. Rok 1832.

PONIEDZIAŁEK 17 WRZEŚNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych. niezawodnie o godzinie 4 po południu w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... ,, 5
Ner pojedynczy..gr: 10
Za donie:od wier. gr: 15

Gazeta Krakowska

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.
Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godzina	Barometr na 0°	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI
7	27 4. 141	+ 8,5	+ 2,0	Pu: Zachodni słaby	Pochmurno	
16 12	,, 5. 143	9,9	1,5	,, mocny	,,	
3	,, 5. 960	10,5	1,9	,, ,,	,,	
9	,, 6. 610	+ 6,2	+ 0,5	,, średni	Pogoda z Chmurami	

Część Nieurzędowa.

Paryż 5 Września.

Posłowie angielski, austryacki i pruski, mieli onegdy w wydziale spraw zagranicznych, długą konferencyą z zastępcą ministra tegoż wydziału.

Gazeta Francyi dziennik karlistowski, utrzymuje, że teraźnieyszym ministrom, brakuje trzech rzeczy, do możności dłuższego utrzymania się przy sterze rządu: *Rozumu, Rzetelności*, i *Ludzkości*. — Rozumu brak, pokazują w tém, że chcą na sprzecznych zasadach ustalić rząd; że niemają rzetelności, dowodzą ich tylokrotne przysięgi i obietnice rządzenia podług praw, a somowolność i nadzwyczayne środki wprowadzają w mieysce prawego porządku;— że nakoniec czyny ich odznaczają się nieludzkością, dowodzi taż samowolność z jaką postępując, obalają nietylko wszystkie instytucye ludzkie z natury swey nietykalne; ale nawet wieczne i niezmienne prawa sprawiedliwości i moralności za nic mają.

Policya zabrała wczoray czwarty poszyt nowego pisma peryodycznego pod tytułem: *Ezop*, w którym znana powszechnie bayka o żołądku i członkach, umieszczona została z politycznem zastósowaniem do obecnego stanu Francyi.

O wyprawie Don Pedra nic nowego nienadeszło. Margrabia Pelmella niewielkie odniósł korzyści z poselstwa swego do Londynu którego celem było wyjednać uznanie Dony Maryi królową Portugalską *de facto*. Stara on się nadto o wyszukanie jakiego utalentowanego jenerała na naczelnego wodza armii Don Pedra, gdyż margrabia Villaflor niewielkie posiada zdolności. Pomiędzy kandydatami wymieniają jenerała angielskiego Wilsona i francuzkiego Fabvier.

Inne wiadomości z Paryża i Londynu, są po dzień 5. b. m. bez żadnego interessu.

(G.P.S.)

FRANCYA.

Paryż 28 Sierpnia.

Wczoray królewska rodzina wyjechała z St. Cloud do Neuilly.

Mówią, że posłowie różnych dworów nalegali na oddalenie byłego xięcia brunświckiego.

W tych dniach pokazała się banda Szuanów w bliskości Nantu, która na pobliskie wsie napada.

Chłopiec okrętowy w Hâvre z narażeniem swego życia, wyratował 3 dzieci, które ze statku w morze wpadły. Gdy się dziwiono jego poświęceniu się, odpowiedział: »umiem pływać i miałem tę pewność, że ich wyratuję.» Prefekt Niższey Sekwany przesłał mu nagrodę i przedstawił ministrowi do medalu.

Donoszą z Bruxelli, że król Leopold postanowił nieprzyimować nadal wyższych obcych officerów do woyska belgiyskiego.

Dziennik *National* pisze, że minister woyny polecił władzom różnych departamentów, śledzić zagranicznych ajentów, którzy zasięgają wiadomości o sile wojenney francuzkiey.

Izba handlowa została zawiadomioną, o rozporządzeniu rządu hiszpańskiego, w skutek którego miasto Kadyx przestało bydź wolnym portem.

Następująca jest liczba prenumeratorów dzienników paryzkich w upłynionym kwartale:

	Prenumeratorowie w Paryżu,	na prowincyi lub zagranicą.
Dzienników ministeryalnych.		
Journal des Debats	5200. —	6900.
France nouvelle -	1500. —	3000.
Moniteur - - -	2000. —	800.
Constitution de 1830.	2000. —	600.
Nouvelliste - - -	1000. —	600.
Dzienników liberalnych.		
Constitutionnel -	6000. —	10,000.
Courrier Français	3900. —	4500.
Temps - - - -	1800. —	2400.
Messager des Chamb:	1900. —	1100.
Revolution - - -	500. —	1700.
Journal du Commerce	900. —	900.
Tribune - - -	220. —	900.
Dzienników Karlistowskich.		
Gazette de France -	1300. —	8000.
Quotidienne - - -	1900. —	3700.
Courrier de l'Europe	200. —	1380.
Revenant - - - -	300. —	380.

Podług tego wychodzi codziennie dzienników liberalnych około 43,000 exemplarzy, ministeryalnych 23,600, a Karlistowskich 17,100. Dodać wypada, że liczba prenumeratorów dzienników ministeryalnych nie jest akuratna, gdyż blisko połowa exemplarzy dzienników *Constitutionel* i *France nouvelle*, rozsyła się na prowincyą częścią darmo, częścią za połowę ceny.

Algier 29 Sierpnia.

Około 20,000 Arabów zgromadza się blisko przylądka Matifona, gdzie wznieśli szańce. Obsadzili czworoboczny dom, który naczelny wódz kazał opuścić przed kilku tygodniami, z przyczyny bagnistych wyziewów. Słychać, że swóy napad na parę dni mają opoźnić. Wszystko jest w pogotowiu na ich przyjęcie.

Kolonija nasza coraz się powiększa i ludność codzień wzrasta. Naylepszym artykułem handlowym jest wino. Gubernator rozdał wszystkim pasażerom, którzy w lipcu na brygu Louise przybyli, po 4 morgi roli, i żywność aż do zbioru żniw. W tey chwili znayduje się 120 okrętów handlowych w naszym porcie, naywięcey hiszpańskich i z Malty, francuzkich tylko 9. Funt chleba kosztuje tu 5 sous, funt wołowiny 3 sous, a funt cukru 12 sous.

Arabowie, jak słychać, odłożyli swóy napad do 19, to jest do niedzieli. Zapewne, aby niespodzianie na chrześcian napaść. *(G. P. S.)*

BELGIA.

Bruxella 1 Września.

Dziennik *Lynx* umieścił następujący artykuł: »Dyplomacya pauzuje. Fabryka protokułów jest nieczynną. Seym związkowy milczy. Watykan nie wydaje bull. Kancellarye obchodzą feryc. Goncy gabinetowi zdeymują siodła z swych koni. Telegrafy spoczywają. Nie ma żadnych interessów, żadnych nót, żadnych odpowiedzi. Wszystkie wydziały są zamknięte. Wszyscy ministrowie bawią na wsi. Wszystkie parlamenta odroczone lub rozwiązane. Nawet władze konstytucyjne oddychają wolniey i na chwilę używają spokoyności. Król Ludwik Filip jest w Neuilly. Król Wilhelm w Loo. Król Leopold w Laeken. Lord Grey jest w Northumberland. Lord Lansdowne wyjechał z Richemond, aby się jeszcze bardziey od stolicy oddalił. Lord Allthorp odwiedza swego oyca, a lord Brougham swoią matkę. Pan Falk bawi w domu. Pan Lehon u swoich krewnych, hrabia Sebastiani w swoiey majętności, marszałek Soult odbywa podróż, a Pan Dupin niewiadomo gdzie się znayduje. Panowie van de Veyer i Goblet mieszkają w swoich domach w Londynie i czekają, póki

inni nie wrócą i ich niezabiorą. Sąż to oznaki woyny? Lub nie sąż to raczey wróżby pokoju? Nie iestże oczywistem, iż to przynaymniey oznacza nową zwłokę, i że jeszcze całą zimę przepędzimy w używaniu tymczasowości? Jest to nader przyiemny między-akt dla naszych odpowiedzialnych ministrów; świetny widok dla handlu i dla robotników. Jakże wybornie woysko nasze bawić się będzie do przyszłey wiosny! Jakże zadowolający *status quo* dla miast naszych w stanie oblężenia! Godny Panie van de Veyer, szanowny Panie Nothomb, zacny Panie Meulenaere, wam to winniśmy tę przyiemność! »

Francuzka akademia przemysłu wybrała na korespondujących członków swoich pułkownika Szenkowskiego, który się zasłużył w Belgii wprowadzeniem wozów parowych doktora Robert, wynalazcę nowey strzelby i hrabiego Hompesh. (G.P.S.)

NIEMCY.

Frankfort nad Menem 24 *Sierpnia.*

Rząd angielski przy okoliczności niedawno zawartego traktatu handlowego z miastem Frankfurt, zrobił kosztowny podarunek dla tuteyszey mieyskiey biblioteki. Jest to pięknie kosztem królewskim drukowany zbiór dawnych historycznych wiadomości o Anglii, dla dziejopisów bardzo użyteczny, w 70 tomach w czerwony safian przepysznie oprawnych, zawarty. — Frankfurt do podzięków za ten dar, dodał mappy i plan swego miasta, na których muzeum Brytańskiemu zbywało.

Würtzburg 27 *Sierpnia.*

Dnia dzisieyszego rano wydarzył się tu bardzo smutny wypadek: Żona po zmarłym niedawno kassyerze Fuss, zostałą przez pensyonowanego podpułkownika Illini zastrzeloną, z powodu zayść mianego przemówienia się o kota.— Sprawca opatrzywszy się w broń, zagroził śmiercią każdemu, którybysię ważył do niego zbliżyć. Tymczasem postawiono wartę przed domem.

Hanower 31 *Sierpnia.*

Na posiedzeniu izby drugiey w dniu 25 b. m., doktor Christiani powstał przeciw wnioskowi kommissyi; dowodził on, że uchwały związku niemieckiego są przeciwne ustawom hanowerskim, i żądał, uchwalenia do króla adressu wystawiającego uchwały związkowe, jako obrażające tak adtrybucye królewskie, jak ustawy krajowe, z prośbą, aby raczył bronić praw swego kraju przed zgromadzeniem związkowem. PP. Saafeld, Freudentheil i wielu innych, popierali jego zdanie. Toż samo P. Meyer dodając, iż na przypadek, gdyby wniosek kommissyi zyskał większość, proponuje dodatek do niego: przez który wezwanoby rząd, o uzyskanie królewskiego zapewnienia, że uchwały związku z d. 28 Czerwca, nie mogą bynaymniey nadwerężać ustaw krajowych. Przy głosowaniu, wniosek P. Christiani większością 36 głosów, przeciw 20 został odrzucony, a wniosek kommissyi z dodatkiem P. Meyez przyjęty.

Hamburg 1 *Września.*

Donoszą z Vera-Cruz pod d. 4 Lipca, że rząd w Mexyku zawieszenia broni nie ratyfikował, i wydał rozkaz niezwłocznego rozpoczęcia na wszystkich punktach kroków nieprzyjacielskich. (G.P.S.)

WŁOCHY.

Ankona 19 *Sierpnia.*

Jenerał Cubieres otrzymał od Papieża tabakierę z portretem jego świątobliwości bryljantami wysadzaną, i został kawalerem orderu Ś. Grzegorza Wielkiego.

Neapol 18 *Sierpnia.*

Ilość materyałów wyrzuconych z wulkanu, jest tak wielka, że brzeg krateru jego podwyższył się o 50 stóp; dnia 7 b. m. wybuch płomieni dochodził wysokości $1\frac{1}{2}$, a dym dwie mile; lawa płynąc szerokością 36 stop, posuwała się w każdey minucie 22 stop naprzód.

Gazeta *Giornale del Regno delle due Sicilie* donosi, że tam przybył bawarski officer od gwardyi, jako goniec i odjechał nazajutrz do Korfu. Wiezie on rezydentom sprzymierzonych mocarstw i rządowi tymczasowemu depesze z uwiadomieniem, iż Xiąże Otto po usunięciu różnych przeszkód, przyjął tron grecki z rozszerzeniem granic tego kraju. Jenerał Heideck mianowany jest naczelnym wodzem wszystkich woysk i członkiem regencyi, która na miesiąc Październik ma się już znaydować w Grecyi.

Wybuchy Wezuwiusza od dnia 10 znacznie się zmnieyszyły. Zdaje się, że mieszkańcy unikli już niebezpieczeństwa, które im zagrażało.

Medyolan 22 Sierpnia.

Gazeta wychodząca w Korfu pod d. 28 Lipca donosi z listów świeżey daty, iż jest nadzieja, że interessa egipsko-tureckie będą wkrótce ułatwione w dobrym sposobie, i że vice-król Egiptu nie przestaje szukać wszelkich sposobów, aby pozyskał przebaczenie Sułtana. Woyna między niemi przynosi nader szkodliwe skutki, tak dla Porty Ottomańskiey, jako też dla handlu w ogólności, i nie można przewidzieć, kiedyby się orężem rozstrzygnęła. Inne listy z Malty, potwierdzają tę wiadomość w pewnym sposobie. *(G.W.)*

G R E C Y A.

Zante 14 Lipca.

Miasto nasze napełnione jest wychodniami greckiemi; nie mia dnia, żeby nieprzypływały statki z familiami z Patras i z nadbrzeża Elis. Bolesno jest patrzyć na tysiącę ofiar woyskowego gwałtu, uciekaiące przed woyną domową. Kray cały od Koryntu do Patras, od Argos do Arkadii, stał się mieyscem ludzkość oburzających gwałtów. Podczas tego pustoszenia, rząd zamknięty jest w Nauplii z garnizonem francuzkim. Żniwa częścią nie ukończone. Handel zupełnie upadł. Patras jest główną kwaterą powstania; mieszkańcy opuścili je prawie zupełnie. Kolokotroni korzystając z cierpień i nieukontentowania wieśniaków, powołał całą Moreę do broni. Angielska fregata i francuzka korweta stoją na kotwicy przed Patras, ale offícerowie nie mogą się na lądzie pokazać.

Z listu jednego officera dowiadujemy się: Kilku naszych officerów udało się na ląd dla zwiedzenia Olympu (ma bydź Olimpia) i innych osobliwości. Kolokotroni zaprosił ich do siebie na obiad i z naywiększą uprzeymością przyimował. Officerowie jego od stóp do głów uzbrojeni, znaydowali się także przy stole. Jeden z nich napiły tłukł za każdym toastem talerze o stół. Kolokotroni naganiał łagodnie tę nieobyczayność, co gdy nic niepomogło, położył czterolufowy pistolet na stole i wyrzekł okropną przysięgę, że jeżeli się natychmiast nie uspokoi, trupem go przy stole położy, co też skutkowało, cały bowiem późnieyszy czas zachował się przyzwoicie. Następujące zdarzenia dadzą lepsze wyobrażenie o dzikości, którą zrządził stan ciągley anarchii w tym kraju. Jeden z naszych officerów będąc na zabawie z kilku Grekami w Zowidor, był przytomny kłótni, która zaszła między dwoma z nich, lecz bardzo krótko trwała, gdy jeden bowiem drugiemu zarzucił kłamstwo, ten wystrzałem z pistoletu trupem go na ziemi powalił, i to niebyło nic nadzwyczaynego u nich. Przed niedawnym czasem kilku officerów angielskich udając się z garnizonu w St. Maura do Missolungi, dla zwiedzenia tam mieysc warownych, strzelił jeden Grek do nich; gdy go do sądu pociągnęli, tłumaczył się bezczelnie z naywiększą obojętnością, iż nie wiedział, że to byli Anglicy, a chciał swojey nowey broni sprobować. *(G.P.S.)*

E G I P T.

Alexandrya 13 Sierpnia.

Z ciekawością oczekujemy doniesień z Syryi, wszystko bowiem zależyć będzie od bitwy, która ma zayść na równinach Hannack, dokąd Ibrahim w 50,000 woyska się udał i takową już w tey chwili musiał uskutecznić. Bitwa morska jest także w tych dniach spodziewaną.

DONIESIENIA PRYWATNE.